

Sosial- og helsedirektoratet
Postboks 7000 St. Olavs plass

0130 Oslo

Deres ref.:	Deres dato:	Vår ref.:	Vår dato:
		180/05/ToNy	14.06.2005

Ad tilgang til pasientinformasjon i helseforetak og på tvers av helseforetak

KITH har blitt gjort kjent med direktoratets brev til Helse Vest med avklaring på en del sentrale problemstillinger knyttet til tilgang til pasientinformasjon på tvers av helseforetak. Etersom KITH utarbeider standarder på en rekke områder relatert til elektronisk pasientjournal, bl.a. for styring av tilgang til opplysninger i journal, er direktoratets avklaringer viktige for vårt arbeid, og vi ser derfor fram til det rundskriv som skal utarbeides i forbindelse med denne saken.

Slik som vi forstår brevet, er det kun de problemstillinger som ble reist av Helse Vest som er vurdert. Sammenhengen mellom denne avklaringen og øvrige bestemmelser vedrørende utlevering av og tilgang til opplysninger i pasientjournaler står derfor for oss som noe uklar. Særlig gjelder dette to forhold:

1. I følge helsepersonelloven § 22 er taushetsplikten ikke til hinder for at helseopplysninger kan gis til andre i den grad pasienten samtykker. Selv om dette forholdet ikke er omtalt i brevet til Helse Vest, antar vi at helsepersonell som yter helsehjelp til en pasient, fremdeles skal kunne gis tilgang til opplysninger i journalen dersom pasienten har gitt sitt samtykke til dette. Likeledes at journalopplysninger kan utleveres til andre (utenfor virksomheten) som yter helsehjelp dersom pasienten har gitt sitt samtykke.
2. I følge helsepersonelloven § 39, jf. pasientjournalforskriften § 6, skal det i helseinstitusjoner utpekes en person (journalansvarlig) som skal ha det overordnede ansvaret for den enkelte journal. I følge merknadene til disse bestemmelsene, har den journalansvarlige ansvar for at journal opprettes og for at den føres og behandles i samsvar med lov- og forskriftsbestemte krav. Den journalansvarlige er også tillagt ansvaret for å ta stilling til hvilke opplysninger som skal stå i journalen, å ta stilling til krav om retting og sletting i journalen samt å ta stilling til spørsmål om innsyn i og utlevering av journal.

Vi antar at brevet til Helse Vest ikke er ment å skulle innebære en endring av journalansvarligs rolle når det gjelder å ta stilling til spørsmål om innsyn i og utlevering av journal.

Dersom brevet til Helse Vest leses uten å ta disse forhold i betraktning, kan det synes som om direktoratet mener at sykehusene skal gå over til avdelingsvise journaler igjen. Vi antar imidlertid at dette ikke er direktoratets hensikt, da sykehusene forlengst har forlatt dette prinsippet slik at det knapt vil være praktisk, enn si økonomisk, gjennomførbart å gå tilbake til en avdelingsvis organisering av journalinnholdet.

I det rundskriv som skal utarbeides anbefaler vi derfor at tilgang til og utlevering av opplysninger i pasientjournal tas opp i større bredde enn i brevet til Helse Vest.

Det er spesielt viktig at det klart framgår av rundskrivet om tilgang til og utlevering av journalopplysninger fremdeles kan baseres på informert samtykke, slikt at en mer omstendelig prosedyre for å vurdere om kriteriene for utlevering eller tilgang er oppfylt, kun skal benyttes dersom slikt samtykke ikke foreligger.

Selv om det er mer enn fire år siden bestemmelsen om journalansvarlig trådte i kraft, rår det fremdeles betydelig usikkerhet i sektoren når det gjelder denne rollen. En bør derfor benytte den muligheten dette rundskrivet gir til å presisere hvilken rolle journalansvarlig har når det gjelder å ta stilling til spørsmål om innsyn i og utlevering av journalopplysninger.

KITH har gjennom lang tid arbeidet med forhold relatert til styring av tilgang til opplysninger i elektroniske pasientjournaler opparbeidet betydelig kompetanse på dette området. Vi stiller gjerne denne kompetansen til disposisjon for direktoratet, f.eks. som et ledd i kvalitetssikringen av utkast til rundskriv. Kontaktperson i denne saken er sjefrådgiver Torbjørn Nystadnes, tlf. 73 59 86 10, e-post: tony@kith.no.

Med vennlig hilsen

Jacob Hygen
Adm. dir.

Torbjørn Nystadnes
Sjefrådgiver

Kopi: Helse- og omsorgsdepartementet
Datatilsynet
Statens Helsetilsyn
Helse Vest RHF
Helse Midt Norge RHF
Helse Nord RHF
Helse Øst RHF
Helse Sør RHF